

Låga grispriser, höga foderpriser ger låg lönsamhet i grisnäringen

Lönsamheten i grisproduktionen är låg. Ersättningen för arbets- och kapitalinkomst har under de senaste åren sjunkit. Den beräknades till 260 000 kr år 2001, 113 000 år 2002 och 19 000 kr år 2003. Som prognos anges 58 000 kr år 2004. Detta framgår av Lantbrukets lönsamhet 2003, utgiven av LRF Konsult.

lönsamhetskris

Det är stort utbud av griskött på marknaden som trycker ner priset. Samtidigt har priset på foder ökat. Detta sammantaget har minskat lönsamheten eller gjort den obefintlig.

FG-index

Fodret är den största kostnadsposten. Den är inte heller kopplad till avräkningspriset. Ingemar Svantesson, LRF konsult, har gjort ett FG-index där relationen mellan foderpris och avräkningspris visar lönsamheten i grisproduktionen. Ett högt FG-index visar att lönsamheten är låg. Foderprisindex divideras med avräkningsprisindex. Trenden har varit en försämrad lönsamhet. Men i september började FG-index att sjunka, vilket tyder på en förbättrad lönsamhet. Det var en säsongsmässig lönsamhetsförändring, eftersom FG-index steg igen under november beroende på att avräkningsprisindex sjönk knappt 3 proc samtidigt som foderprisindex steg drygt 5 proc.

Enligt FG-indexet var lönsamheten mycket låg eller obefintlig.

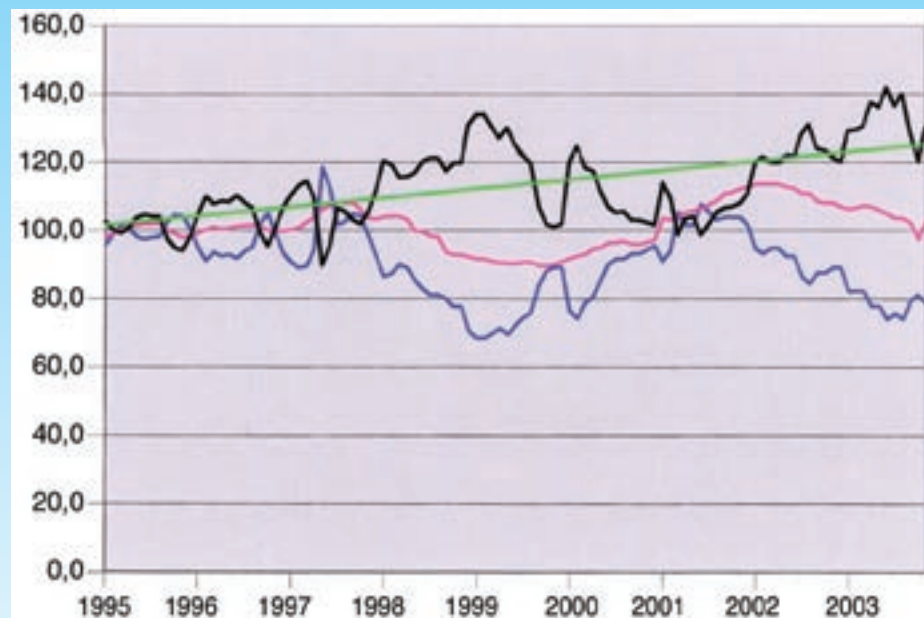
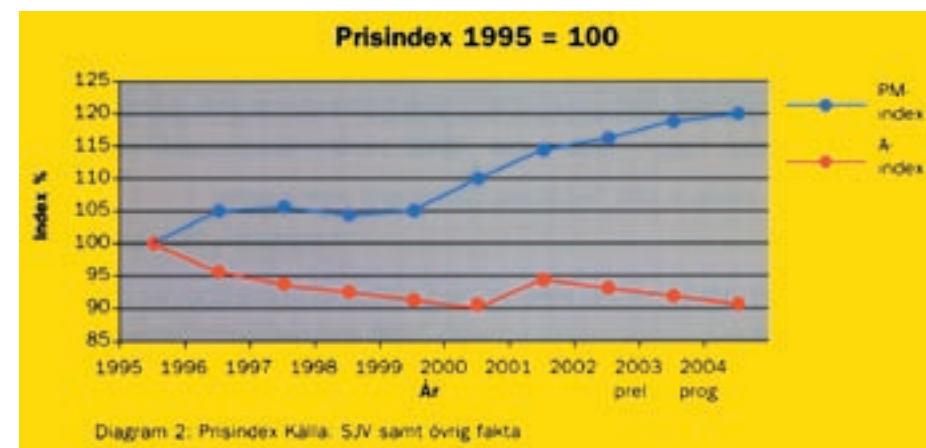
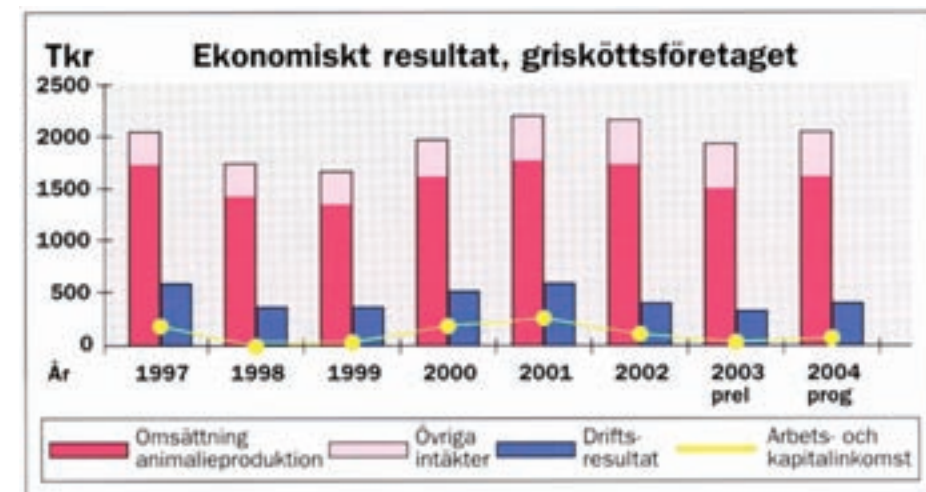

Diagram FG-index. Ett högt FG-index visar att lönsamheten är låg. Under september och oktober år 2003 förbättrades lönsamheten för att återigen försämrades under november 2003.

et dålig 1998/1999 och bra under 2001 för att återigen bli dålig därefter.

Ökad grisköttproduktion

Dollarfallet och sviterna efter BSE-krisen ökade grisköttproduktionen både i EU och i övriga världen.

LRFs 176 medelgårdar, med en produktion om 40 sugor, 1 400 slaktgrisar och med 55 ha åker ligger till grund för en ekonomisk beräkning. Beräkningsresultatet visas i stapelform. Enligt denna framgår resultaten från 1997 och fram till en prognos för 2004. Som du kan se ligger linjen för arbets- och kapitalinkomst mycket lågt för de flesta åren. Det var endast 2001 som det var lite höjd på den. Det preliminära resultatet år 2003 är baserat på 12 proc lägre avräkningspris än för 2002. Foderpriset förväntas bli 6 proc lägre 2003 än för 2002.

Inget utrymme för återinvestering

I sin sammanfattning skriver LRF Konsult att medelgården som redovisas i rapporten inte har utrymme för återinvesteringar och uttag av marknadsmässig lön 2002. Men spridningen mellan företag med grisproduktion är stor. Dessutom tyder förutsättningarna för 2003 och 2004 på en fortsatt svag lönsamhet på grisgården.

De 25 proc bästa redovisar ett resultat före avskrivningar på 24 proc av omsättningen, medan medelgården visar ett resultat före avskrivningar på 21 proc av omsättningen. Hade medelgården haft samma ekonomi som de 25 proc bästa, hade dessa haft 72 000 kr mer i ersättning till eget arbete och kapital.

Svag lönsamhet på spannmålsgården Våra kostnader är högre än i övriga EU

Skörden av spannmål blev under 2003 ca 5,3 milj ton. Prisutvecklingen enligt prisindex i september 2003 tyder på svagt sjunkande priser 2003. Statistikbearbetningen för 2004 tyder på fortsatt svag lönsamhet på växtodlingsgården, framgår av Lantbrukets lönsamhet från LRF Konsult.

spannmål

Undersökningen omfattar 1 031 växtodlingsföretag med ca 75 ha åker. Undersökningsgruppens företag är i medeltal något större än medelföretaget i landet och gruppen är något överrepresenterat i slättbyggena.

Stort årligt intäktskrav

Produktivitetsförbättring måste ske för inte det allt större bytesförhållandet ska resultera i ytterligare sänkt ersättning till arbete och kapital. Detta behov är större för det svenska jordbruket än i de övriga EU-länderna.

Vi har EUs största spannmålsexport i förhållande till vår produktion

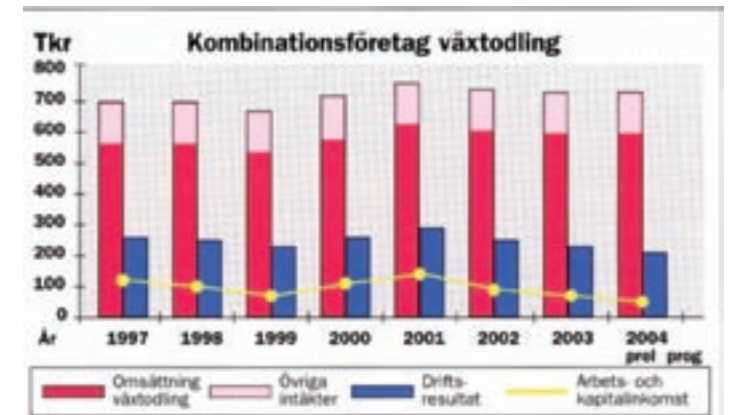
Sverige är nettoexportör av spannmål, som ligger i intervallet 1 – 1,5 milj ton. Sverige är i dagens EU bland de länder som har störst export i förhållande till produktionen. Sveriges geografiska läge ger högre fraktkostnader till avlägset belägna marknader. Detta innebär en konkurrensnackdel.

spannmål

Importen av spannmål är låg, men har ökat sedan EU-inträdet. Ett normalår importeras ungefär 150 000 ton, främst vete och korn. Av vetet är det främst kvaliteter som inte kan odlas i Sverige, t ex durumvete. Orsaken till den begränsade importen anges Sveriges position som nettoexportör, vilket pressar priserna och gör import mindre attraktiv för brukande industri.

Spannmålsförbrukningen i Sverige har ökat under det senaste decenniet. Detta till följd av medvetna investeringar i syfte att öka inhemsk användning och förädling vid t ex etanolfabriken i Norrköping och mälteriet i Halmstad. Användningen av spannmål i livsmedels- och industrin har sedan mitten av 1990-talet ökat med 350 000 ton eller 40 proc. Ungefär 2,2 milj ton avser användningen för hemmaförbrukning på gårdarna. Kvarnar och industri förbrukar ca 1,2 milj ton och resten exporteras.

Diagram över det ekonomiska resultatet åren 1997 till 2004. Kombinationsföretag växtodling har även andra intäkter än enbart växtodlingen

Det svenska lantbruket behöver ett årligt intäktskrav på ca 500 mkr vid oförändrade kostnader för att kunna bibehålla lönsamhetsnivån gentemot övriga EU-länder, enligt beräkningar gjorda av Jordbruksverket.

Glappet större

Trenden är en snabbare ökning av produktionsmedelsindex (PM-index) i Sverige än i övriga EU. Mellan 1995 och 2002 har pri-

serna på jordbrukets produktionsmedel, enligt PM-index, stigit med 17 proc i Sverige, medan prisökningen inom EU varit 10 proc, enligt EUs Input Price Index.

Producentpriserna på jordbruksprodukter enligt avräkningsprisindex (A-index) har sjunkit med 8 proc.

PM-index har stigit med 17 % medan A-index minskat med 8 %. Ett "glapp" på 25 proc!

redovisade siffror fortsätter detta även under 2003 och 2004.

Sammanfattningen avslutas med ett konstaterande, att med nuvarande lönsamhet i spannmålsodlingen är det troligt att många företag hade tjänat på att välja en extensivare produktionsform. Kanske vallodling istället för att odla konventionell spannmål. Produktionskostnaderna per kg spannmål i förhållande till den förväntade intäkten kommer att bli avgörande för den enskildes beslut.

Nils Andersson

En frisk fläkt från Dalby

Dags att se över ventilationen!
Vi har ventilation för alla behov

Kontakta din återförsäljare!

Återförsäljare i hela landet

STALLSYSTEM

Tel 046-20 15 60
Fax 046-20 22 05
www.stallsystem.se